

Doc. Ivan Tomaško sedemdesiatročný

Doc. Ing. Ivan Tomaško, CSc. (17. 3. 1935) pochádza zo záhradníckej rodiny. Už v mladosti sa zaujímal špeciálne o parky bohato zastúpené pri vidieckych kaštieloch v okolí Spišského hradu, na ktoré upriamil jeho pozornosť otec, záhradník v historickom parku v Hodkoviach. Po ukončení gymnázia v Levoči odišiel r. 1953 študovať na Vysokú školu zemедělskú a lesnícku do Brna. Po absolvovaní prvého ročníka chcel pokračovať v štúdiu záhradníckej špecializácie v Ledniciach na Morave. Na základe dobrých študijných výsledkov ho však vybrali na štúdium v zahraničí, v r. 1954 – 1959 študoval záhradnú architektúru a krajinárstvo na Lesotechnickej akadémii v Petrohrade. Diplomovú prácu vypracoval na tému *Projekt parku pri liečebni Chosta na Čiernomorskom pobreží*. Po úspešnom absolvovaní štúdia nastúpil do zamestnania, čo bolo v tom čase regulované umiestnenkou z ministerstva školstva.

Prvým pôsobiskom jubilanta bolo Arborétum Mlyňany SAV, kde pracoval v r. 1959 – 1970 ako asistent, odborný a vedecký pracovník. R. 1965 obhájil v Prahe kandidátsku dizertačnú prácu na tému *Vedecké základy sústavy zelene mesta Bratislava*. V Arboréte vypracoval projekt a venoval sa realizácii expozície východoázijskej dendroflóry, pracoval na prieskume rozšírenia a vyhodnotenia zastúpenia cudzokrajných drevín v historickej zelene na Slovensku a na výskumnej úlohe, ktorá sa zaoberala využitím zdravotného a regeneračného pôsobenia zelene. Záverečná správa tejto výskumnej úlohy mala názov *Komplexné podklady pre projektovanie zelene z hľadiska úpravy klímy*

a pre využitie zdravotného a regeneračného pôsobenia zelene.

Ďalším pracoviskom jubilanta boli od r. 1970 Vojenské lesy a majetky Pliešovce, kde pôsobil ako vedúci Správy sadových a asanačných úprav, neskôr ako vedúci projektant parkových a krajinárskych úprav. K početným prácam z tohto obdobia možno zaradiť štúdie zelene v okolí Východoslovenských železniární, n. p., Košice a Arboréta Vysokej školy lesníckej a drevárskej vo Zvolene na Borovej hore, genereley zelene v Dudinciach a Kováčovej, ako aj projekty obnovy viacerých historických parkov na Slovensku. Vypracoval a realizoval projekty kúpeľných parkov Dudince, Kováčová, Vyšné Ružbachy, Štós, ako aj sprievodnú zeleň komunikácií a hospodárskych dvorov viacerých poľnohospodárskych areálov a napokon pracoval pri projektovaní a realizácii parkovej a lesoparkovej zelene v centrách rekreačnej oblasti Vysoké Tatry.

Po rehabilitácii a návrate do Arboréta Mlyňany (1991) pokračoval vo svojej práci, tentoraz na poste riaditeľa. Vyprojektoval a realizoval nové dendroexpozície Severnej Ameriky, Slovenska a rozária. Pro-

jektovo a realizačne zabezpečoval aj parkové úpravy mimo Arboréta. Jubilant sa venoval predovšetkým historickým parkom, o ktorých r. 2004 vydal monografiu.

Doc. Tomaško externe prednášal na Lesníckej fakulte VŠLD vo Zvolene, vypracoval aj učebné texty *Zeleň v urbanizovanom prostredí* pre postgraduálne štúdium. Úspešne pedagogicky pôsobil aj na Fakulte ekológie a environmentalistiky TU vo Zvolene, a doteraz veľmi intenzívne spolupracuje s Fakultou záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU v Nitre v odbore Záhradná a krajinná architektúra. Spolupracoval aj s centrom urbanizmu a architektúry a s Urbionom v Bratislave, najmä v metodických a koncepčných otázkach vegetačných štruktúr sídel a spracúvania projektových dokumentácií.

Jubilant je členom Zväzu slovenských architektov, kde od r. 1964 pôsobí v komisii pre krajinu a zeleň a od r. 1965 členom medzinárodnej organizácie združujúcej krajinných architektov IFLA (*International Federation of Landscape Architects*). Bol aj členom slovenského komitétu UNESCO pre historické parky. Založil Združenie arborét a botanických záhrad Slovenska a aktívne pracoval v Slovenskom združení záhradníkov, kde sa angažoval najmä pri zvyšovaní odbornej úrovne záhradníckej činnosti a záchrane historických parkov na Slovensku.

Doc. Tomaško pracoval v komisiách pri vyhodnocovaní špecializovaných krajinárskych súťaží a často prednášal na odborných sadovníckych seminároch a sympóziách. Bol členom skúšobnej komisie pre autorizáciu SKA.

Bohatá je aj jeho publikačná činnosť. Je autorom alebo spoluautorom piatich monografií, štyroch vysokoškolských učebných textov a viac ako 200 vedeckých, odborných a popularizačných článkov.

Pavel Hrubík